

KURJER POLSKI

wychodzi codziennie o godz. 8 rano.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ulica Szewska Nr. 7, I. piętro

Przedpłata wynosi:

w Krakowie: miesięcznie 1 zł., 35 cent., kwartalnie 4 zł., półrocznie 8 zł., rocznie 16 zł.

Za odosłanie do domu dolicza się 15 cent. miesięcznie.

Na prowincji i w całej monarchji Austro-Węgorskiej:

miesięcznie 1 zł. 70 cent., kwartalnie 5 zł. półroc. 10 zł., rocznie 20 zł. Numer pojedynczy 6 cent.

Cena ogłoszeń:

Za wiersz petytowy, lub jego miejsce za pierwszy raz 10 centów, za następne po 5 centów. — Drobne ogłoszenia zwykłym drukiem po 2 cent. od wyrazu, tłustym drukiem po 5 cent. od wyrazu. Minimum cen drobnych ogłoszeń 25 cent. „Nadesłane” 30 cent. od wiersza.

Adres dla telegramów:

„KURJER” — KRAKÓW. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Rada państwa.

Izba poselska załatwiła na sobotnim budżetowym posiedzeniu dwa tytuły min. spraw wewnętrznych, a mianowicie „zarząd wewnętrzny” i „administracja w pojedynczych krajach koronnych”. Cały szereg mówców brał udział w ożywionej dyskusji. Dep. Adamek żalił się, że równoprawienie narodowości w niektórych krajach koronnych, nie jest w duchu konstytucji wykonywane; uskarża się na policję prawną przez którą czeskie wydanie Kreutzerowskiej Sonaty zostało skonfiskowane, niemniekie zaś pozwolono publikować. W dalszym ciągu omawiał deputowany sprawę archiwum czeskiego. Dep. Lupul omawiał kwestję ugody czeskiej. Obie warstwy ludności życzą sobie takowej — lecz nie ustąpią na krok od swoich żądań. Byłoby zatem wskazane, aby reprezentanci obu narodowości poczynili ustępstwa wzajemne. W dalszym ciągu poruszył mowa stosunki na Bukowinie. Dep. dr. Reichler zamknął zbytek obciążenie gmin czynnościami poruczonego zakresu działania. Mowa żąda reformy przestarzałego prawa swojszczyzny i wymaga poprawy stosunków lekarskich na prowincji.

Dr. Taaffe oświadczył, że rząd zamierza dla czeskiego archiwum znajdujących się w piwnicach, gmach odpowiedni wybudować. Szef sekcji Erb odpowiadając dep. dr. Reichlerowi — oświadczył, że żałuje, iż Sejm styryjski nie uchwalił ustawy sanitarniej. Tam, gdzie rząd ręką w rękę idzie z władzami krajowymi w tym kierunku, gdzie ustawa sanitarna jest wykonywana, w ostatnich trzech latach śmiertelność zmniejszyła się z rocznym, pomimo wzrostu ludności, o 95.000 rocznie. Dep. Operndorfer omawiał szkody, jakie sprawia zaraza, i żądał przeprowadzenia środków zaradczych na targu centralnym wiedeńskim.

Dep. Hoffman-Wellendorf omawiając przykre stosunki w awansach, uskarżał się na protekcję dla osób pochodzenia szlacheckiego. W Styrii syn pewnego magnata wpływowego, z pominięciem 26 zasłużonych kolegów, został mianowany po dwuletniej służbie — inny zaś nawet po dwuletniej praktyce, wysokim urzędnikiem. Mowa pragnie poprawienia położenia niższych urzędników i sług; sądzi że wprowadzenie podatku giełdowego będzie właściwym środkiem. Dep. Schupp sądzi, że taryfa prenjowa przy zabezpieczeniu od wypadków jest zbyt wysoka. Szef sekcji Plappert oświadczył, że przy wymiarowaniu taryfy trzeba być bardzo ostrożnym, aby uniknąć ryzyka. Dep. Kaunitz uznał się, iż na czele praskiego Towarzystwa przemysłowego żelanego stoi żyd i że rząd to Towarzystwo popiera i faworyzuje. Dep. Tausche omawiał kwestję ubezpieczenia budynków. Sprawozdawca dr. Kathrein o znanym, że odnośny projekt niebawem będzie ukończony. Dep. dr. Kraus, żądał reformy administracji w tym kierunku, aby władze uwolniły od obciążenia, oraz przypomniał kwestję reformy gminnej policji sanitarniej w duchu najnowszego wymagań higieny. Po kilku przemówieniach mniejszej wagi, uchwalono wymienione pozycje budżetu.

Następne posiedzenie we wtorek.

Kronika miejscowa.

Kalendarz. Dziś: św. Edwarda papieża; jutro: św. Sabiny m. i Iwona.

Rocznice. Dnia 26 października 1636 r. Zdzisław biskup krakowski poświęca kościół św. Michała, dziś zamieniony w kaplicę dla więźniów w ul. Poselskiej.

Gdy Karol XII zajął Augustowi II mu dziedzińca, jego Saksonję, prosił August o pokój i 24 września 1706 zawarł go w Altranstądzie. Pokój to był dla Augusta hańbiący, mianowicie: 1) August zrzekał się korony polskiej na rzecz Leszczyńskiego z zatrzymaniem dożywotniego tytułu króla, ale bez prawa nazywania herbów polskich i dodatku „polskiego”. 2) Obowiązał się w sześć tygodni po zawarciu tego pokoju zawiadomić Stany rzeczypospolitej o swej rezygnacji. 3) Zobowiązał się odstąpić od wszelkich przymerzy przeciw Karolowi XII i Leszczyńskiemu zawartych, utrzymać zawieszanie broni aż do ratyfikacji traktatu i t. d.

Gdy August II traktat ten podpisał, jenerał szwedzki Mardefeld ufał w zawarte zawieszenie broni, stał pod Kaliszem ze szerepami siłami, rozdzielił wojsko na kwatery w całym województwie. Dowiedziawszy się o tem Menżyków dowódcą sprzymierzonych z Augustem Moskali, nakłania Augusta, aby nie biegać na traktaty, skorzystał ze sposobności i na Szwedów uderzył. Tak się też stało. August ze Sa-

sami, Menżyków z Moskalami, wojska polskie pod hetmanami Sieniawskim i Rzewuskim, uderzają pod Kaliszem dnia 26 października 1706 r. na nieprzygotowanych Szwedów i chociaż im na pomoc przybyli stronnicy Leszczyńskiego: Józef Potocki i K. Sapieha, Szwedzi doznali klęski od czerzykroć liczniejszej armji, a jenerał Mardefeld, Potocki i Sapieha dostali się do niewoli. Tak August II dotrzymał traktatów, takimi ministrami byli dlań Moskale.

Czterdziestogodzinne nabożeństwo odpułtów z powodu uroczystości św. Jana Kantego, rozpoczęło się wczoraj w kościele św. Anny sumą, którą celebrował ks. infułat Matzke, w asystencji miejscowego duchowieństwa. Piękne i wiele pouczające kazanie, określające żywot i czyny św. Jana Kantego, wygłosił ks. Gac. W czasie nabożeństwa odśpiewał chór mieszany pod kierownictwem p. Deca piękny msz Jaspersa. Na nabożeństwie byli profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego w togarach, poprzedzani berlam uniwersyteckimi, profesorowie gimnazjalni i innych zakładów naukowych, studenci tutejszego uniwersytetu i znaczna liczba młodzieży gimnazjalnej.

Pogrzeb ś. p. Karoliny z Pomiankowskich Jankowskiej, odbył się wczoraj o godzinie 3-jej popołudniu. Kondukt pogrzebowy eskortował czcigodny ks. Szczeniowski, w asystencji licznych duchowieństwa świeckiego i zakonnego. Za trumną postępowali zięć zmarłej, prezydent miasta dr. Szlachetowski z małżonką, J. E. p. przez Zborowski, J. E. dr. Majer, dyrektor biblioteki Jagiellońskiej, dr. Estreicher, prof. Fryderyk dr. Zoll, prof. Smolka, wiceprezycenci miasta Schmidt i Friedlein na czele radców i urzędników miejskich. Na trumnie złożono 13 wieńców, a mianowicie: od urzędników magistratu, od urzędników starostwa, od rodziny, krewnych i t. d. Zwłoki ś. p. Karoliny Jankowskiej pochowane zostały w grobie familijnym na cmentarzu rakowickim. R. i p.

Kraków i Niemcy. Nowiny Raciborskie w 85 numerze swego pisma zamieściły pochlebną wzmiankę o Krakowie, udzielając jednocześnie doskonałej rady Niemcom, którzy chętnie się swą kulturą i wyższością, zmuszani są bardzo często iść za naszym przykładem. Artykuł ten brzmi, jak następuje: „Szczęść się nasi panowie Niemcy cywilizacją i „wyższością (?) kultury”, a gdy o siebie zamierzają urządzić, to najpierw jadą do polskiego Krakowa, aby przyrzeć się porządkom tamtejszym. Tak teraz znów udali się tam burmistrz bytomski, p. Brüning i radca miejski, Bahr, aby zobaczyć sławną krakowską sraż ogniową i na jej wzór urządzić taką samą w Bytomiu. A przecież urząd zarząd miasta Krakowa jest polskim i to czysto polskim! Czytamy też w Kurjerze Polskim, że straż ta stanęła na dany sygnał w jednej minucie gotowa do wyjazdu, i że pan Brüning był nią po prostu zachwycony. My taką daną nam radę: Jeśli chce mieć w Bytomiu podobnie dobrą straż, niech zaciągnie do niej samych Polaków, niech im da polskich przywódców i polską komendę (zupnie jak w Krakowie), a ręczymy, że lepszej straży nie będzie na całym Górnym Śląsku. Życzymy mu, aby się tam w Krakowie nauczył od Polaków niejednej jeszcze pozytywnej rzeczy, i by później starał się Bytom zamienić na prawdziwy Kraków — śląski! My szczerze mu w tem dopomagac będziemy”.

Walne zgromadzenie krakowskiego ochotniczego Towarzystwa ratunkowego odbyło się wczoraj w 5 w. o godzinie 5 wieczorem w sali Rady miejskiej. Zgromadzenie przedłożył prof. dr. Obaliński, p. r. trzymał medyk p. Stanisław Elias. Na porządku dziennym były: 1) Przyjęcie statutu zatwierdzonego przez namiestnictwo. 2) Wybór zarządu, który wypadł w następujący sp. Przewodniczącym obrano prof. dr. Obalińskiego a zastępcą przewodniczącego docenta Bosowskiego. Do wydziału wybrano: 1) fizyka miejskiego dr. Buszka, 2) naczelnika Straży ogniowej miejskiej p. Eminowicza, 3) dra Wilkosza, 4) dra Eustynia Jakubowskiego, 5) prof. Domańskiego, 6) dr. Kocinbę, 7) med. S. Eliasza, 8) med. Aleksandra Karca, 9) med. Arnolda Banneta, 10) med. Ferdynanda Stankiewicza. Po wyborach zamianowano honorowymi członkami Towarzystwa pp. hrabiego Jana Wilczka i barona dra Mundy'ego zamieszkałych w Wiedniu. Następnie dr. Fryderyk Zoll wniósł podziękowanie poprzedzającemu wydziałowi, za gorliwe starania podjęte w celu podniesienia tej młodej a tak pozytywnej instytucji.

Msza Gounoda na cześć św. Cecylii ściegnęła wczoraj w południe do kościoła N. Marij Panny tłumy publiczności, a wiele osób nie mogąc się pomieścić w świątyni, stało przed kościołem. Główną nową kościoła zajął kwiat inteligencji miejscowej. Mszę odprawił czcigodny ks. Józef Caputa, w czasie której odezwały się wspaniałe dźwięki dzieła wielkiego mistrza, których wykonanie zaszczyt przynosi uszej, szkolkiwie młodej, lecz dzielnej krakowskiej „Lutni”. Wszyscy też w kościele pilnie słuchali wzniosłej muzyki, jakiej wędł znania znawców, już od niepamiętnych lat w Krakowie nie słyszano. Batutą energicznie wiał dyrektor „Lutni” p. A. Steibelt, któremu jedynie też należy się uznanie za artystyczne wyuczenie tego dzieła.

W wykonaniu odznaczali się: pani Z. Sinekiewiczowa, która z przejęciem odśpiewała „Ave Maria” Bizeta, pani Emilia Hendochowa, siostra dyrektora Steibelta, której silny głos sopranowy w „Benedictus” rozlegał się czysto i dźwięcznie w olbrzymiej świątyni, i pani Marja Jaworska miłym i przyjemnym głosem w „Agnus”. — Męskie zaś głosy pp. Gieszczykiewicza i W. Bukowskiego znakomicie sekandowały sopranom, tworząc w ansambliach miłą, harmonijną całość. Sopran i alty zostały skompletowane najlepszymi głosami naszych pań. Spiewom akompanjowała doskonale orkiestra 13 pułku, a pierwsze skrzypce spoczywały w ręku znanego dobrze wirtuoza, kapelmistrza Hocka.

W czasie Mszy św. zbierały składki: pani hr. Stanisława Tarnowska w towarzystwie p. prof. Zolla, i pani Lotarowa Dargunowa z p. hr. Stadnickim Datki obite, choć w części będą pomocą do uzupełnienia restauracji kościoła N. Marij Panny.

Komisja przemysłowa Rady miejskiej na ostatnim posiedzeniu pod przewodnictwem p. wiceprezydenta Friedleina, załatwiła następujące sprawy: 1) uchwaliła budżet na utrzymanie uzupełniających wie czornych szkół przemysłowych, kursu robót kobiecych, kursu handlowego i Muzeum Narodowego; 2) przekazała pismo krajowej komisji przemysłowej o wyznaczenie stypendiów ze strony gminy dla młodzieży rzemieślniczej, względnie o przyzyczenie się jej jawnym datkiem rocznym ze strony gminy na takie stypendia, pozostawionym do dyspozycji krajowej komisji przemysłowej, podkomisji, złożonej z r. m. dra F. Jakubowskiego, dyrektora Rottera i kustosa J. Wdowiszewskiego; 3) uznała potrzebę zamianowania odźwiernego dla Muzeum techniczno-przemysłowego; 4) ujęła p. wiceprezydenta Friedleina o zajęciu się tem, aby dokładny inwentarz Muzeum ułożony został; 5) wezwała kustosa Muzeum p. Jana Wdowiszewskiego, by jak najrychlej przedłożył wniosek co do dalszego utrzymania tymczasowo przez rok bieżący wyższego zakładu naukowego dla kobiet przy Muzeum techniczno-przemysłowym; wnioski co do stałego utrzymania tego zakładu przedłożyła sekcja szkolna Rady; 6) przekazała do załatwienia sekcji prawniczej instrukcję dla składów drzewa w Krakowie, przydzieloną komisji przemysłowej przez sekcję ekonomiczną.

Wieczór literacko-muzyczny odbędzie się w Czytelnicy akademickiej (Szewska 1.10) dziś o godzinie 7 1/2, wieczorem. Na program składają się: 1) Chór „Dwanastka”. 2) Przemówienie przewodniczącego Czytelnicy p. A. Górskiego. 3) Masecagnio: „Intermezzo z op. Cavalleria rusticana” i Hausera „Taniec węgierski” wykona na skrzypcach akademik p. Ader 4) Noskowski: „Strach” i Moniuszki „Grajak” odśpiewa akademik p. Beit. 5) Bethovena „Preliście F-moll” i Webera „Un Oraven. Imitation de la Nature” wykona na fortepianie akademik p. Szybalski. 6) Deklamacja akademika p. W. Lewickiego i zakończy wieczer Chór. Wstęp na ów Wieczór dozwolony jest tylko za okazaniem specjalnych zaproszeń.

Pierwszy wieczer „Ogniska”. Wczoraj wieczorem urządziło krakowskie Stowarzyszenie drukarzy wieczer wokalo-dramatyczną, na którym koncert na cytrze wykonany przez p. Z., wywołał liczne oklaski. Komedję St. Dobrzańskiego „Złoty Cielec”, w której brali udział pp. H., D., E., S. i pna W., grano z werwą i życiem. Krotchwiła „O chlebie i wodzie” przekonała nas, iż amatorka pna W. ma wiele talentu dramatycznego, a głosem swym dźwięcznym i miłym doskonale władac umie. Zakończono pierwszy ów wieczer jesienny operetką Offenbacha „Liska i Frycek”, w której brali udział pna Cz. i p. E. Amatorzy wogóle wczoraj dzielnie się popisali. Komedyjki szły gładko, a dialogi były właściwie akcentowane. Życzyć należy, ażeby członkowie „Ogniska” częściej podobne wieczory urządzali, które tylko dodatnio wpływają na rozwój poczucia estetycznego i zaznajamiają młodzież tak z utworami dramatycznymi, jak i muzycznymi.

Album grobowców i pomników. Fotograf p. Błoniowski, zjął w zeszłym tygodniu przeszło 50 fotografii z piękniejszych grobowców i pomników na cmentarzu rakowickim. Fotografie te wejdą w skład fotografowanego albumu grobowców i pomników krakowskich.

Ruch ludności m. Krakowa w ubiegłym tygodniu był następujący: Małżeństw zawarto 22, z tych 18 w kościele rzymskokat. a 2 w gminie izraelskiej. Urodzeń było 40, 22 chłopców i 18 dziewcząt. Z rodziców wyznania rzymskokat. urodziło się 23, z grecko-kat. 2, i z mojżeszowego wyznania 15 dzieci. W tej liczbie było dzieci słubnych 21 a nieslubnych 19. Nieżywo urodzone 1 dziecko. Skonów było w zeszłym tygodniu 76, a mianowicie: na odrę 1, na dławiec 3, na dur brzuszny 1, na gruźlicę 18, na zapalenie płuc 16, na nieżyt żołądka 4 i z przyczyn innych chorób narządu oddechowego 33 skony.

Nadużył. Na placu zwanym Dietlowskim, w pobliżu ulicy Grodzkiej, pozwolili sobie handlarze śledzi, wyrzucić kilka bezcekosz zgnitego towaru. Niezdolny odrp powstały wskutek tego, zmusza mieszkańców owej dzielnicy do omijania placu, gdyż przejeżdż tam obecnie absolutnie nie można. Wiadomem jest powszechnie, iż rozkładające się części jakichkolwiek ciał należy grzebać.

Handlarze owi winni być za przekroczenie przepisów pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

Koncert w Sukiennicach. W czasie wczorajszej wieczornej wystawy w saloonach Towarzystwa Sztuk pięknych, zgrywała orkiestra wojskowa 13-go pułku. W saloonach wystawy zebrało się przeszło 400 osób, które z zadowoleniem przysłuchiwały się wspaniałej uwerturze z „Mannon Lescaut,” oraz kilku innym pięknym utworom.

Zgubiono. Pan F. P. Stuchacz Uniwersytetu Jagiellońskiego, zgubił w s botę złoty damski zegarek i złotą broszkę z granaćkami, i prosi rzetelnego znalazcę o łaskawe złozenie tych przedmiotów w administracji Kurjera Polskiego.

REPERTUAR TEATRU KRAKOWSKIEGO.

We wtorek 27 b. m.: po raz trzeci: *Ofiara miłości.*

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

dnia 25 października. Hotel Imperial: Hr. Oppersdorfer z Wrocławia, W. Heinemann, bankier z Wrocławia, J. Wandl, właściciel hotelu z Wiednia, Wachtl, kupiec z Wiednia, hr. Sizzo-Noris z Pragi, hr. Haditz z Wiednia.

Ostatnia poczta.

Wiedeń 24 października. Wskutek choroby w Damasku, zarządził minister handlu, formalną siedmiodniową kwarantannę dla całego wybrzeża od Mersiny wyłączenie aż do Jaffy włącznie.

30 października. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu udali się posłowie Kass i Bolgar do ministra spraw wewnętrznych Szilagyi, prosząc go imieniem p. p. Horanszkiego, aby wyjaśnił niektóre wątpliwości, których ukił we wczorajszym swym przemówieniu, a którym Horanszki czuł się osobliście dotkniętym. Ponieważ Szilagyi odmówił wyjaśnienia mowy, wypowiedzianej publicznie w parlamencie, przeto Kass i Bolgar żądali satysfakcji, nie żądali wszakże wyraźnie załatwienia sprawy z bronią w ręku i dlatego nie jest wykluczone, że są świadkowie stron obu załatwią rzecz pokojowo. Szilagyi wyznaczył już także swoich świadków.

Zagrzeb 24 października. Sejm krajowy zwołany na dzień 16 listopada.

Bregocja 24 października. Radca sekcyjny w austriackim ministerstwie handlu, Czelebski, obecny przy próbowaniu maszyny dokowej pochwycony został przez kolo rozpędowe i poniósł śmierć na miejscu.

TELEGRAMY.

Obsadzenie stolicy arcybiskupiej.

Berlin 26 października. Nordd. Alg. Ztg. twierdzi, że są pewne widoki, że na stolicy arcybiskupiej guelfieński-poznański zasiadzie prałat polskiej narodowości.

Prymas Węgier.

Wiedeń 26 października. Cesarz przyjmował na prywatnej audjencji arcybiskupa Saunassa. Pomimo zaprzeczeń, nominacja tegoż na prymasa Węgier prawdopodobna.

Budapeszt 26 października. Zapewnijają, że rząd uzyskał aprobatę Watykanu na misjonowanie arcyb. Samassa prymasem Węgier. Podróż tegoż do Wiednia ma być następstwem tego porozumienia.

Decentralizacja kolei państwowych.

Praga 26 października. Do „Politik” piszą z Wiednia, że ministerstwo wojny nie sprzeciwia się w zasadzie decentralizacji kolejowej, lecz że decentralizacja ma innych nieprzyjaciół, którzy ministerstwo wojny w sprawie tej wysuwają naprzód.

Straż na Dunaju.

Semlin 26 października. Dla służby bezpieczeństwa na Dunaju będą tutaj stałe stacjonować trzy monitory austriackie. Wiadomość ta wywarła w Białogrodzie wielkie wrażenie.

Podróż króla rumuńskiego.

Wiedeń 26 października. Król rumuński będzie tu gościem Cesarza i zamieszka w Burgu.

Małżeństwo rumuńskiego następcy tronu.

Bukareszt 26 października. W Jassach przygotowują rezydencję dla następcy tronu, który ma ją zająć po ożenieniu z księżniczką angielską. Król powróci na posiedzenie doków w Garacu.

Berlin 26 października. Dziennik dworski w Sigmaringen podaje wiadomość o małżeństwie rumuńskiego następcy tronu z księżniczką angielską.

Rosja i Serbja.

Białogród 26 października. Na wyraźne żądanie (!) rosyjskiego konsula zostały skonfiskowane dzienniki serbskie: „Dnevi Listi, Male Novine i Branik, które energicznie zaproteowały przeciw miążsaniu się Rosji do spraw wewnętrznych Serbji. Również skonfiskowano nadeszłą tutaj bułgarską „Swobodę”.

Wzorowe domy.

Berlin 25 października. Cesarz zwiędził pierwsze wzorowe domy dla jednej rodziny, których tow. budowlane Eigenhaus przy stacji Wiesdorf kolei wschodniej 1500 buduje. Cena kupna domu, który zawiera na dole izbę mieszkalną, kuchnię i komorę piwniczną, a na piętrze sypialnię i salkierz z szafami w ścianach, wynosi 3.750 marek. Cesarz kazał dwa domy na swój rachunek postawić.

Strejki.

Berlin 25 października. W sprawie strejku drukarskiego nastąpi niebawem porozumienie się właścicieli drukarń z ceramicami. Rezultatu oczekują tutaj za dwa tygodnie.

Berlin 25 października. Po upływie dziesięciu dni ma nastąpić strejk drukarski w Hamburgu, Augsburgu i Moguncji. O tem samem donoszą też z Norymbergu.

Królewiec 25 października. Drukarze postanowili rozpocząć strejk dnia 30-go b. m., jeżeli ich żądania do tego czasu uwzględnione nie będą. Porozumienie się nastąpi prawdopodobnie przed wyznaczonym terminem.

Londyn 26 października. Strejk cieśli, który trwał 25 tygodni i kosztował ich 50.000 f. szt. poddano arch szef roznjemcy królewskiego instytutu architektów. Idzie o placę i liczbę godzin. Strejk robotników fabryk lokomotyw w Belfort trwa dalej już ósmy tydzień.

Powodzie.

Londyn 25 października. Dolina Tamizy jest częściowo zalana. Z prowincji donoszą o ciągłych powodziach.

Madryt 26 października. W prowincjach Grenada i Almerja powódź trwa dalej. Kilka miejscowości zupełnie zniszczonych.

Ruch antyżydowski.

Petersburg 26 października. Nowoje Wremia dowiaduje się, że istnieje zamiar zabronienia żydom w całym państwie rosyjskiem brać udział w dostawie zboża, oraz wyrabiać i sprzedawać napoje gorące.

Kijów 26 października. Przyczyna ekscesów przeciwko żydom w Starodubiu było dane im pozwolenie na prowadzenie handlu w niedziele od 11 rano do 6 wieczorem. W niedziele 4 b. m. zgromadził się przed bazarem tłum niedorostków, który poniszczył wszelkie owoce. Żydzi nie mieli odwagi otworzyć swe magazyny. Policja przeszkodziła jednak nieporządkom. W drugą niedzielę 11 b. m. skoro tylko żydzi pootwierali magazyny, rzucił się na nie tłum, burząc i niszcząc wszystko, co pod rękę wpało. Policja okazała się wobec tego bezsilną. Pomiędzy tłumem szczyry się zaczęła pogłoska, że żydzi zabili jednego Moskala. Tlum rozświecony zaczął burzyć na nowo — żydzi uciekli na pola. Na ulicy Mostowej spławowano wszystkie domy żydowskie. Na ulicy zakinali popi tłum, aby się rozszedł, jednak bez skutku. Jeden z żydów strzelił do tłumy z rewolweru i zranił kilka osób. Przy soborze wybuchł wieczer pożar. Pożar palił się tylko domy żydowskie, przeto tłum odmówił pomocy w gaszeniu. Dopiero gdy płomienie zaczęły sięgać cerkwi, tłum zaczął ratować. Ogień podłożyli żydzi sami, chcąc tłum powstrzymać od burzenia. Z podmiejskich wiosek zaczęli się schodzić chłopcy i burzyli dalej. Pożar powstał na nowo. Dopiero w poniedziałek przywrócono jaki taki porządek. — Zabito podobno trzydziestu trzech żydów.

Morderstwo.

Berlin 26 października. Spelnione tu zostało sensacyjne morderstwo, przypominające w szczegółach czynny Janka Rozpruwacza. Ofiarą zbrodni jest młoda dziewczyna, nazwiskiem Nitsche.

Wiedeń 25 października.

W sprawie ostatnich gwałtów i mordów albańskich wysłał książę Czarnogórski energiczną notę do Porty. Sprawozdania konsulów donoszą, że ludność czarnogórska wzburzona szczególnie przeciw tureckim żołnierzom, którzy nie chcieli do bandytów

strzelać. Nie ulega wątpliwości, że nastąpią krwawe vendetty.

Drezno 26 października. Kolosalna tranzakcja przyzła tu do skutku. Syndykat londyński nabył w Saksonji, na Śląsku i w Brandeburgji 30 hut szkła i tworzy z nich jedno akcyjne Towarzystwo. Kapitał syndykatu jest nieograniczony; widocznie zamierzono stworzyć monopol, albo pierścien; dalsze huty zostaną zakupione.

Berlin 25 października. Traktaty handlowe mają być przedłożone parlamentowi w początku przyszłego miesiąca.

Hamburg 25 października. Hamburger Correspondent omawiając politykę Rudiniego oświadcza, że pragnienie zgody z Francją da się pogodzić zupełnie z postanowieniami trójprzymierza.

Paryż 25 października. Arcybiskup Gouthe-Soulard otrzymał od Papieża list, w którym tenże zaleca mu prowadzenie z całą siłą dalszej walki w obronie Kościoła.

Paryż 26 października. Odsłonięcie pomnika Gambetty w Ville d'Avrai naznaczono na dzień 8 listopada.

Paryż 25-go października. Millevoye wniósł do ministerjum spraw zewnętrznych interpelację zapytaniem, jakie są skutki wizyty kronstadzkiej. Delafosse zapytał się o stosunki Francji do Włoch.

Paryż 25 października. Kurs pożyczki rosyjskiej podnosi się stale. Wczoraj wynosił ku końcowi giełdy 79.15.

Petersburg 26 października. Jeden z gubernatorów z nad Wolgi, wręczył rządowi memoriał w sprawie reformy podatków. Nęcza włóścian pobodził żąd, że mają za wiele długów za podatki, za które nieraz liczyli im posiadłości.

Tyflis 25 października. Od kilku dni zaczynają tu napływać wychodzący z gubernji dotkniętych nieurodzajem. Ludność miejscowa zachowuje się względem przybywów bardzo zimno a nawet nieżyczliwie.

Białogród 25 października. Przybył tu poseł Stanów Zjednoczonych A. L. Snowden i wręczył swe listy uwierzytelniające. Snowden jest jednocześnie posłem w Atenach i w Bukareszcie.

Białogród 25 października. Za sprawą metropolity rozszerzono mnóstwo egz. Mosk. Wied., które gwałtownie napadają na rząd i na stronnictwo radykalne, że śmiały sprzeciwić się metropolice, usiłując „odrozić” kościół serbski. Mosk. Wied. oskarżają rząd, że ulega dotąd wpływowi Milana i innych wrogów Rosji.

Sofja 26 października. Fortyfikacje, mające bronić wybrzeża, zostały koło Warny ukończone. Prowadzone je w wielkiej tajemnicy, gdyż traktat berliński zabrania Bulgarii stawiania twierdz, a nawet obowiązywał do zburenia dawniejszych.

Londyn 25 października. Wczoraj miał w Cork mowę John Redmond, w której nazwał się wybranym przywódcą partji irlandzkiej.

Rzym 26 października. Wczoraj rano odbyła się nadzwyczajna narada ministrów prawdopodobnie wskutek rozmowy jaką miał di Rudini z ambasadorem niemieckim hr. Solms.

Konstantynopol 25 października. Sultan przyjmował u siebie ambasadora niemieckiego a żonę, córkę i synami. Na audjencji był również Lerchefeld, poseł bawarski w Berlinie.

NADESŁANE.

W Hotelu Krakowskim

w niedzielę dnia 25 października otwarte zostaną

ŁAZIENKI

po gruntownem odrestaurowaniu na sezon zimowy. 1892(8-3)

Kawiarnia P. PÓRZYCKIEGO

(dawniej Dyktarskiego), Kraków, Rynek główny, l. 17, 1-sze piętro.

W lokalu świeżo odnowionym, z komfortem umeblowanym, pomieszczone 3 bilardy (baraque), oraz czytelnia gazet krajowych i zagranicznych. Bufet obficie zapatrzonej wódkor i przekąsek zimnych. Usługa szybka i rzetelna. Kawa przedpołudniem w abonamencie miesięcznie 3 zł. (jedna porcja kawy białej i dwie bułki. Kawiarnia otwarta od 6-tej rano do 11-tej wieczór.

Dr. Władysław Harajewicz

b. sekundarjusz prof. Madurowicz, specjalista chorób niewieściach, ordynuje codziennie od 2-4 popołudniu. Dla ubogich chorých od 8-9 rano bezpłatnie. 1897(19-20) Ulica Podwale Nr. 14, parter.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Od wyrazu zwykłym drukiem po 2 cent. dużym drukiem po 5 cent. — Minimum ceny ogłoszenia 25 cent.

Nauka i wychowanie. Lekcje języka francuskiego. Lekcje rysunków i języka rosyjskiego. Lekcje języka niemieckiego, oraz konwersacji. Prawnik. Nauczyciel domowy muzyki. Pracownia Pączoch. Kuchnia Polska.

F. CEMBRONOWICZ majster szewski, w Krakowie, ul. św. Tomasza. 1. 21, filja ul. Florjańska 1. 15.

Dom 2 piętrowy o dwóch frontach, przynoszony 90% czystego do chodu, jest zaraz do sprzedania, pod bardzo korzystnymi warunkami.

Wszech nauk lekarskich DR. EDMUND PUCHACKI, ordynuje jak dawniej od godz. 2-4 popołudniu.

Piwiarnia Dolleńska dawniej Szwechacka przy ulicy Grodzkiej Nr. 50, poleca 1-4(4-6)

Gdy mi potrzeba insektów w dziennikach lwowskich i innych krajowych jako też w zagranicznych, to załatwiam to zawsze najtaniej przez

WYROBY MEBLI GIĘTYCH z suchego drzewa, trwałe, gustowne i ozdobnie wykończonych, 1860(41-2)

Zajęcie, SARNINĘ NA CZĘŚCI, Kuropatwy, Bekasy i kwiczoły, ŻYWE RAKI, BULION, WINOGRONA

Pierwsza konc. FABRYKA GILZ (TUTEK) i wyrobów kartonowych ZYGMUNTA BOGUCKIEGO

Centr. Biuro Ogłoszeń Lwów, Kopernika 11. Buljon odznaczony w Krakowie na wystawie medalem wielkim brązowym.

Prywatny kurs robót ręcznych kobiecych, a mianowicie: biłogę szycia, haftu i korosarkstwa, rozpoczynam w tym roku z dnem 17-go października.

KAROL KNORECKI W KRAKOWIE, ulica Florjańska, Nr. 23, Zamówienia uskutecznia odwrotną pocztą.

Już wyszło z druku 2 tomowe dzieło: Księga pamiątkowa 100 rocznicy ustanowienia Konstytucji 3 maja.

Mieszkanie o 3 albo 4 pokojach, od listopada. Meble: dwa garnitury, szafy, biura

Do sprzedania: Dom w Krakowie przy ul. Karmelickiej, cena 2.000 złr. Majątek ziemski, godzina drogi od kolei jarosławsko sokalskiej, 644 morg.

OGŁOSZENIE LICYTACYJNE. Na mocy reskryptu Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 15 października 1891, L. 42409, rozpisuje komitet administracyjny szpitala św. Łazarza licytację na dostawę surowych artykułów żywności dla szpitala św. Łazarza w Krakowie.

PIERWSZE KRAKOWSKIE BIURO KORESPONDENCYJNE DOM KOMISOWY Kraków, ul. Sławkowska 1. 24, parter.

Uchwałę Krakowskiej Izby adwokackiej z 20 paźdz. 1891 L. 687, adw. Dr. Roman Jakubowski, mianowany został generalnym substytutem s. p. Dra Józefa Mochnackiego.

Nieszczęśliwa osoba w podszym wieku, dotknięta dwouletnią chorobą nieuleczalną, zostająca bez najmniejszego funduszu do utrzymania się.

Wskutek wydzierżawienia folwarku jest do sprzedania za bardzo przystępną cenę 1851(3-3)

JAN Mattus KORDECKI Kraków, ulica św. Anny, (hotel Victoria), NAJWIĘKSZY WYBÓR! FORTEPIANÓW I PIANIN

C. K. AUSTRJACKIE KOLEJE PAŃSTWOWE. WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY ważny od 1 października 1891 r., zastosowany do czasu środkowo-europejskiego. Odjazd z Krakowa (Podgórze): 5-11 rano (pociąg osobowy) z Podgórze-Plaszowa.

Przyrząd do parzenia paszy, składający się z miedzianego kotła z kompletną armaturą, przegrzewacza oraz rur do parników.

Barnum, ojciec reklamy, który umarł niedawno jako milioner, mówił bardzo często, że swój majątek i swą sławę zawdzięcza jedynie oryginalnej reklamie.

Teatry amatorskie wydawane pod redakcją JÓZEFA BLIŻIŃSKIEGO. Dotychczas wyszły i są do nabycia we wszystkich księgarniach:

Kurs pieniężny i papierów publicznych. Kraków 24 października. Waluty. Ruble rosyjskie papierowe za 100 123 - 124 -

Dr. Domański, Z komitetu administracyjnego: Kraków 19 października 1891 r.

Wskutek wydzierżawienia folwarku jest do sprzedania za bardzo przystępną cenę 1851(3-3)

Zakład przyjmuje w komis w celu sprzedaży, wszelkiego rodzaju rzeczy ruchome, jako to: Obrazy, rzeźby, meble, biżuteria, zegary, ozdoby metalowe, porcelanowe, do toalet, do buduarów, do salonów, nową i starą porcelanę, pasy lita, broń ozdobną, kostiumy artystyczne polskie i obce, szale i dywany, materje, słowem wszelkie rzeczy służące do ozdób lub do praktycznego użytku, stare i nowe.